This PDF you are browsing now is a digitized copy of rare books and manuscripts from the Jnanayogi Dr. Shrikant Jichkar Knowledge Resource Center Library located in Kavikulaguru Kalidas Sanskrit University Ramtek, Maharashtra.

KKSU University (1997- Present) in Ramtek, Maharashtra is an institution dedicated to the advanced learning of Sanskrit.
The University Collection is offered freely to the Community of Scholars with the intent to promote Sanskrit Learning.

Website
https://kksu.co.in/

Digitization was executed by NMM

https://www.namami.gov.in/

Sincerely,

Prof. Shrinivasa Varkhedi
Hon'ble Vice-Chancellor

Dr. Deepak Kapade
Librarian

Digital Uploaded by eGangotri Digital Preservation Trust, New Delhi
https://egangotri.wordpress.com/

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

॥ अथ मुक्ताफल समुच्चय ॥
- प्रारभते -

Checked 2012

Acc. No. ~~2885.~~ M-1609
Title - शतरुद्रियचन्द्रिका.
Author - शाश्वतेन्द्रसरस्वती (= हंसराजसरस्वती or राजहंससरस्वती)
Date - शके 1755.
Sub - वेदान्त.
folio - 7.
Xerox - 14

K K S U LIBRARY
RAMTEK
441106
M-1609
Dist. Nagpur

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

॥श्रीगणेशाय नमः॥ ॥विचार्यसर्वदा वेतेः संचार्यहृदयांबुजे॥ आचार्यसर्वलोकेषु स्वाचार्यरंक
रंभजे॥१॥ पद्मपादौ विश्वरूपो हस्तामलकनोटकौ॥ अद्वैतदीक्षागुरवः साचार्याः पंच पांतु मां॥२॥
नारायणेंद्रपादाब्जविद्येंद्रचरणांबुजे॥ नृसिंहेंद्रपदांभोजे केवलेंद्रपदांबुजे॥३॥ एतानि पंचरत्नानि
तेषां रिहृदयांबुजे॥ मामकीनेप्रकाशेतां भुक्तिमुक्तिप्रसिद्ध्ये॥४॥ नारायणेंद्रपादाब्जभ्रमरीकृतमानसः॥
श्रीशाश्वतेंद्रोजयतिराजहंसपराभिधः॥५॥ इह खलु चतुर्वेदेषु समस्तासु चतुराखासु त्रिषु कांडानि क
र्मकांडमुपासनाकांडं ज्ञानकांडं चेति तत्र कर्मकांडार्थनिर्णयकानि सूत्राणि द्वादशाध्यायीषु पास्तिमी
मांसायां भगवतासंकर्षणाचार्येण करिष्यते ज्ञानकांडार्थनिर्णेतृणि उत्तरमीमांसायां चतुरध्याय्यां भ
गवान् सास्यवतेयो सूत्रयत्॥ एतद्व्याख्याप्रणेतारो विख्याताश्चतुःसागरमेखलायां रत्नगर्भायां रष
खलु कर्मकांडसिद्धांतः॥ कर्तृत्वभोक्तृत्वगुणकाजीवाः प्रतिदेहं नानाकायत्रयविलक्षणाः अग्निहोत्रद
र्शपौर्णमास्यचातुर्मास्यप्रभृति हविर्यज्ञसंस्थानां ज्योतिष्टोमादिसप्तसोमसंस्थानां श्रौतपासनादि

पशु

राम
१

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

सप्तपाकयज्ञसंस्थानां अनाद्यपौरुषेयानां निखिलप्रमाणचूडामणिभगवद्वेदपुरुषकंठमधुरमधु
रसंगीतानां पिपीलिकावधारिब्रह्मवधानानां परमाप्तभगवद्वेदपुरुषेण गद्गदस्वरेण हस्तचालनपूर्वकं
तत्र निषिद्धानां च कर्मणां तारतम्येन सुदुःखतारतम्यवंतो भवंतीति ॥ यस्मादित्थं तस्मात् कर्मकांडं हैतपरमि
ति जगद्दुंदुभिः ॥ उपास्योपासकोपासनत्रिपुटीप्रतिभानादुपास्तिकांडमपि हैतपरमिति जगद्दुंदुभिः
संहितादेहाधीभागब्राह्मणतदुत्तरभागारण्यककंबुग्रीवषडंगज्ञानेंद्रियांतरिंद्रियोपांगकर्मेंद्रियस
र्वशाखासर्वावयवोपशाखासर्वावमेममसंधिचतुरुपवेदचतुर्दशावलिगलन्मदसौरभ्याकृष्टभ्रम
त्तेजोमीयमानप्रतापस्तंबेरमसमारूढभगवद्वेदपुरुषसमस्तकमाणिक्यकिरीटायमानसमस्तोप
निषत्कलापकलापितवेदव्यासप्रणीतभगवत्पादविवृतनारायणेंद्रसरस्वतीप्रभृतीभिः सर्वज्ञक
ल्पैः बहुभिर्व्याख्यातं च ज्ञानकांडमद्वैतपरमिति अस्मद्दिगंगनामधुरकोमलकंठकंबुनिःसरत्सप्तस्वर
विजृंभितजयजयध्वनिः अत्र तमुग्धोपि संदिग्धे विवाद्यपि न विवदते आकाशवाण्यपि एवमेवमित्यादि

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

शा०र०चं
२

नक्षत्रप्रकटितघनाघनस्तनयित्नुगर्जितायतेऽथमिथ्यसेवेति नारायणेंद्रसरस्व
तीमुखकमलनिष्यंदमाकंदबिंदुतडागायमानदक्षिणाकर्णवृद्धस्मदादिकंठीकंठशाखः
षट्पंचाशद्देशीयस्वस्वशाखाभिज्ञपदवाक्यप्रमाणज्ञविपश्चिद्धरसदः सुविपंचीकल
रवायंतेयद्यप्येवकांडत्रयराद्धांतः। तथापिश्रीगुरुकृपापरिप्राप्तयास्तक्ष्मदृष्ट्यासप्रमाण
युक्तीन्यायरहस्यगुंफनपूर्वकंकर्मोपास्तिकांडयोरप्यद्वैतपरत्वचतुरतरमुपपादयिष्यते।
आकर्ण्यतांचिंत्यतांतत्सूरिभिःसानुकंपनैः। आर्तिज्यकर्मनिपुणैःपदवाक्यविचक्षणैः।१
कर्णक्षुद्गोतमोनामत्रचिंतनमुत्सृजेत्। कर्णक्षुद्गोतमोवेदवाक्यार्थस्यविचारणे।।२
नस्मर्तव्योनमंतव्योवेदयुक्तिर्नसंभवेत्।। किंतूपदेशोलियथातथांगीकरणंहृदि।।३५
कर्मकांडेतावत्सत्रीयजमानयोः ऋत्विगुपसर्थेषुदेवत्वभावनाविनानुष्ठानंनसंभवति। राम
तथाहिब्रह्मवरणेऽहंभूपतइत्यादिनासंबोधितोब्रह्माअहंभूपतिरहंभुवनपतिरित्यादिना २

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

स्वस्मिन्परमात्मत्वं निश्चिनोति। बौधायनेऽध्वर्युप्रभृतिषु आदित्यत्वादिबुद्धिः। किंच पलाश
शाखायामचेतनत्वेऽपि प्रत्युत्तरदानासमर्थत्वेऽपि हे शाखे स्वामिवत्स्थिनमीतिसंबुद्धिः फलयां
शा। एवमेव चेतनत्वेऽपि प्रत्युत्तरदानासमर्थे वत्सगवादिसंबोधनप्रार्थने इत्थमेव शाखां प्रति
पशुपालप्रानेर्थने दर्भतृणमयग्रंथं प्रति पवित्रत्वयास्त्वा उत्वा पर्यायरूपाल्लीसंबोध्यतस्या
त्रेलोक्यासकलविश्वपोषकत्वाद्युक्तिः। क्षीरसंबोध्यतस्यसवित्राप्रयमानत्वप्रार्थनाप्रणी
तायात्रसंबोध्यप्रश्नोत्तरसंलापः। अध्वर्युः स्वस्मिन्ऋत्विङ्मनुष्यत्वपरिहायनाहं त्वामुत्तरे
णाहवनीयं निदधाम्यपितुयोवेदवेदांतवेद्यः परमेश्वरस्त्वां युनक्तीत्युवाच। प्रत्यक्षकर्ताध्व
र्युः स्वस्य परमेश्वरत्वं भावयति। एवं प्रणीताविमोकमंत्रार्थोऽपि। इत्थं भाष्यकाराऽपि म
न्न्याचख्युः। इत्थं होपिक इदमनुवक्ष्यति स इदमनुवक्षति कआर्त्विज्यं करिष्यति मआ
र्त्विज्यं करिष्यतीति स्वस्मिन्मर्त्यत्वं वारयति। अतो बौधायनेइदमहमिति वेति कात्यायनविक.

5

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

स्थितमंत्रेपिअनृतान्मनुष्यत्वधर्मोस्यथकृभ्यांहंसस्देवत्वमुपैमिइतियजमानोदे
वोहमितिभावयति। शाखांतरेअरणीप्रदानोत्तरंयजमानएवमेवभावयति।अत
एवविसर्जनेयएवास्मिसोस्मीतिमंत्रः। यावत्कर्मकालंदेवत्वंदर्शयति। बोधायन
यजमानोगार्हपत्यमुपतिष्ठमानः अहंत्वदास्मिमदसित्वमितिवदति। ननुकर्मोत्त
रकालंमनुष्यत्वादिभवतात्प्राग्देवत्वंनतथमितिचेन्नैवं। त्रयंतपिचयावत्स
माधिनिष्पत्तिचत्वंतताव्यवहृतंगीकारात्। श्रूयाग्निहोत्रहवन्योजडेसंबोध्यक
र्मसिद्धिप्रार्थना। इयांस्तृष्टाशकटंसंबोध्यतत्रदेवसंबंधित्वहितमत्वादिध
र्मारोपणंयज्ञपतिविषयेकोटिल्यापरिहारवांछा। अध्वर्युः शकटंसंबोध्यारोहन्
विष्णुस्त्वाक्रमतामित्यारोहणकर्तृत्वंवदन्स्वस्यमनुष्यत्ववारयति। भूतायत्वेतिब्री
हीन्संबोध्यादिहविःसंबोध्यश्रवणपश्चात्भूमालंपनछाप्रभृतिसंबोध्यस्वर्गम

राम
३

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

तिनयतंनयनंवृत्रवधेइंद्रस्य[illegible]हायसामर्थ्यंकिः। कस्माजिनोल्हरवलादी
नियज्ञपात्राणिसंबोध्यशुद्धतासंपाद्यनंकस्माजिनंसंबोध्यरक्षोरातिकंपनोक्तिः
उल्हरवलगबोध्यचर्मल्हरवलयोः मैत्रीकरणंवारंवारंद्रव्यकरणादिसुसलसंबो
ध्यस्तुतिनशम्यामादायकुकुटमधुजिकलादिवचः किंबहुनाअग्निहोत्रदर्शपौर्ण
मासादिसहस्रसंवत्सरसत्रांतासुश्रौतीषुस्मार्तीषुक्रियासमूहबाधिसंधायमान
जडाकिंचिल्लरपदार्थसंबोध्यतेभ्योबांधितंपत्नीयजमानाभ्यांतयोः कृतेयाज्ञिके
श्वाभ्यर्थ्यते। मनुष्यापत्यांपृथिवीत्वंविभाव्यमुंजयोल्कंसंबोधनत्वंमानुषीरास्मा
किंतुअद्रितेभूमेदेवमातुर्वारास्मितिशारवातरमंत्रोयंशुल्बनबहिर्बंधनविनियु
क्तः एवंसमिद्धार्हरादिसंबुद्धिः समिद्सिवेदासीत्यादिः। आग्नीध्रः उपहूतइति
मनुद्वयेनपुरोडाशभागौद्वौभक्षयन्नहमग्निःसनस्वमुखेहुतोवास्याहोजुहो

7

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

मीतिवदति। एवमेव भाष्यकृतोपि व्याचक्षिरे। अन्यथाग्निराग्नीध्रादिनिमंत्रयाग
नुपपत्तिः। एवं ब्रह्मा प्राशित्रं भक्षयन्नेवं वदति। हे पुरोडाश भाग होतरिद्यावापृथिव्या
कातरिसतित्वा अस्मि पूषन्बाहुहस्तत्वेन त्वं बाहुहस्तभावनाकृत्वा प्रतिगृह्य अहम
ग्निः सन् अत एवाग्नेरास्येन प्राश्नामीतिवदन् स्वस्यानेकदेवतात्मत्वं प्रदर्शयति।
अन्यथा स्वहस्ताभ्यां प्रतिगृह्य स्वास्येन प्राश्य कथमेवं वदन् प्रत्यक्षविरोधात्। एवं तु
कुस्रुवपरिध्याद्याहादिष्ववहृतिः। यजमानः विष्णुरहमिति निश्चिन्वन् विक्रमा
नत्रीन्नक्रतवोत्रिभिर्मनुभिः एवं भाष्यकारैर्मंत्रा व्याकरिष्यत किंचउच्छ्वासाभिश्वा
सयोस्तादात्म्यप्रतीतिरस्ति एवमेकविंशतिसंख्यासुसीमायस्माच्चराचरमयंभ
गवंतध्यायंध्यायंस्मारंस्मारं कर्मणि स्मृतिविहितानि कर्तव्यानि विष्णव
ध्येयानि चाभ्यां निषिद्धानि ध्येयं च सर्वं। सर्वं खल्विदं ब्रह्म वासुदेवः सर्वमितिवि

राम
४

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

ष्टभाहमिदं कृत्स्नमित्यादिश्रुतिप्रमाणमाला। ननु तत्तदभिमानिदेवताभेदात् कर्मव्य
वहारोपपत्तौ किं सर्वात्मकत्वस्य निश्चयेनेति चेन्न ब्रह्मचराचरगतमिति कृत्स्नस
र्वचेतनेषु अभिमानिदेवतासिद्धिः। चेतनेष्वपि बहुषु नैव वैषम्यं वर्तते। किमुत वक
अचेतनेषु अभिमानिदेवतारूपेण विद्यत इति नैवं तत्सर्वं पूर्वमेव किमिति नांगी
कृतमिति चेत् कर्मजडानां तेषां कर्मप्राधान्यं असत्यं किं बहुना कस्यचित् कुत्रचिद
व्यसनं। नाशयेद् इत्यर्थः। सरस्वत्युपदिष्टा हैतविद्या असत्यं नाम स्माकं कर्मकाण्डमप्य
हैतब्रह्मपरमिति त्रिकरण्या असंभावना विपरीतभावनाविरहितं निश्चितम
स्ति भिन्नरुचिर्हि लोकः बुद्धिः कर्मानुसारिणी। ननु निष्प्रमाणमेवेदं गुरुवचो भ
क्तिवशाद्भावनातिशयात् भवतामेवं प्रतिभाति इति चेन्नैवं। संहितापाठानुक्रमे
णाकल्पसूत्रानुरोधेन भाष्यानुसारेण च भूयसां प्रमाणानां शास्त्रारम्भं नमारभ्य

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

विस्तु क्रमणांतविधिनिरूपितत्वात्। पूर्वतंत्रेपिन हि निंदान्यायेन कर्मेतराणिव
स्तुनिनिंदितत्वात्सर्वाधिक्येकर्मणा मूर्धाभिषिक्तः एवमेवकर्मकांडप्राधान्यायेन
रकांडयोरपिविधिनाचेकवाक्यत्वात्तु स्यर्थनेत्यस्मिन्नधिकरणे तद्वाक्यत्वमर्थवादत्वं
कर्तृस्तावकत्वंवास्युपगतं। यथाभागीरथीप्राधान्यायेन गंगतरतुच्छीकरणं। काशेयादिमहिम्नभा
गीरथीनीचीकरणंच। तथाकावेरीमाहात्म्यस्कांदे। कावेरीस्नानमाहात्म्यकल्पनार्हतिषोडशीं
त्रिवेण्यामकरेस्नानान्मुक्तानिमहीपतेइतिस्नानस्य शास्त्राभिमानमादायवादिनो विवदंते।
मरुमरीचिजलविभायवांध्येज्येष्ठकनिष्ठवत्वस्तुतः समस्तश्रुतिस्मृतीतिहासपुराणपर्यालो
चनयासर्वश्रुतिघंटापथदेवभेरीनिनादः। पूर्वतंत्रकर्मप्रसानिनोप्यंतेसर्वात्मकपरमशिवस्य
रणमेवशरणं। अतएवानीश्वरवादिभिर्भट्टाचार्यस्तत्ववार्तिकादौनमः सोमार्धधारिणइतिमंग।
लमारचितं। राणकादावप्येवमेव। एवमेवापोध्रुवनक्षत्रवीदित्यादिश्रुतिगतिः। किंचमिमांस

राम
५

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

कसाहसंकिंब्रूमः देहव्यतिरिक्तआत्मेतिवदंति। ब्राह्मणोहंबधिरहमितिवर्णाश्रमानपि
प्रमाणयंति। अतएववसंतेवसंतेब्राह्मणोयजेतेत्यादिस्वानुकूलंयंति। नहिप्रत्यक्षेणवर्णा
श्रमाधारदेहधर्मास्तद्भिन्नात्मनिप्रवर्तिनुमुचिताः। जीवस्ययदिवर्णाश्रमवत्त्वंतथ्यमभविष्य
त्तर्हिअनेकजन्मस्वपिप्रयुक्तेषुअनेकदुष्टतेरप्येकवर्णत्वमेकाश्रमत्वंयथायथमभविष्यत्।
नचेष्टापत्तिः। कर्मविपाकशास्त्रानुत्थानप्रसंगात्। किंबहुनामृतपिंडेआत्मिपुरुषतद्भरका
लंचगोत्रशर्माद्युपादानेमहद्व्यसनंतेषां। ननुवर्णाश्रमानुपादानेविधिनिषेधयोःकागतिरि
तिचेदाकर्णय। अध्यासएवगतिः। अध्यासोनामाहमयंममेदमितिस्मृतिरूपः परत्रपूर्वदृ
ष्टावभासः अत्रशारीरकमीमांसा। अध्यासनिमित्तकानिविधिनिषेधशास्त्राणीति। अस्मद्भु
रुक्तिस्तुअहंताममतात्वंतानवतारज्जुबंधनेः निषिद्धाः प्राणिनःसर्वेप्रवर्तंतेक्रियास्वमितिन
नुअध्यासवान्भेदबुध्याक्रियाअनुतिष्ठतिचेत्तर्हि नहिअमेधाविन्सर्वत्रसमबुद्धिर्विनानकर्मानु

11

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

ज्ञानमिति प्रागुक्तास्मच्छ्रियहितवचनं माविस्मार्षीरित्यलं देशिकेंद्रकृतोक्तारोपदेशसंजातप्र
ताप प्रभावाविष्करणैः। एवमुपासनाकांडमप्यहेतपरमेव। देवोभूत्वा देवानप्येतीति श्रुतेः। आमर
णं नानाविधोपासनानि कृत्वा तद्वासनावासितस्तां देवतामुत्तरत्रैव प्राप्नोति। यं यं वापि स्मरन्भाव
त्यजत्यंते कलेवरं। तं तमेवैति कौंतेय सदा तद्भावभावित इति गीतोक्तेः। कर्मसमुच्चितफलकाद्याथादि
विद्याभ्यो ब्रह्मलोकफलकविधाभ्यश्चान्यत्रायं विचारः। उद्गीथादीनां कर्मकांडांतर्भावः। भंगारब
द्वोपासनत्वात्स्वलोकफलविद्यानां ज्ञानकांडांतर्धानं परांतकाले परामृतास्तरिमुच्यंति सर्वे इतीति
तिरिणोक्तक्रममुक्तेः सिद्धांतितत्वात्। एतदुभयविधान्योपासनानां वासनावासितागतिः। तं यथाय
थोपासते तद्देवभूत्वेतीति मंडलब्राह्मणोक्तेः। यद्यप्याद्यकांडद्वये व्यवहारेण भेदप्रतीतिस्तथापि
परमार्थेनाभेदप्रतीतिः। वेदांतेपि अभेदः। परमार्थेन भेदो येव्यवहारक इति राद्धांतः। यस्मादेवं त
स्माच्छ्रुतिस्मृतीतिहासपुराणपौरुषेयादिअर्थमात्रेभेदो व्यवहारार्थं महामायां विलासिनी वि

राम
६

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

लसितः अभेदः परमार्थविद्यादेवांगनाहेलालीलायितः यस्मादेवं तस्मात्॥ चराचरमयं ब्रह्मब्रह्मांड
मयमीश्वरं॥ भावयित्वा तितुष्यंतु रागतारांतामुमुक्षवः॥१॥ महतश्च महीयांसमणीयांसमेव च॥
प्राणिमात्रगुहावासं॥ वदेहं पार्वतीपतिं॥२॥ यद्भार्यापुत्रमित्राद्याः सर्वज्ञा विश्वपूजिताः ब्रह्मांडनायकाः
सर्वे तं वंदे वापतिं शिवं॥३॥ यज्जायाजगतां माता यस्तु जगतः पतिः॥ यद्बंधुर्देवसेनाख्यातं वंदे प
रमेष्ठिनं॥४॥ पत्नीयन्मस्तकारूढा यदपांगांचलेदिशा॥ सरस्वतीयदाज्ञायां कुर्यान्मांसशिवः शिवं॥
५॥ यद्वाहो जगदोधोरो यद्भ्रूयः प्रमथाद्यः॥ शास्ता सर्वजगतां सशिवः पातु नः सदा॥६॥ वीरभ
द्रो भैरवश्च तथान्ये मित्रतेजसः॥ यस्यावताराश्चानंताः पायाद्दाक्षायणीपतिः॥७॥ एवं ग्रंथं समा
रभ्य प्रार्थयामि स्म सादरं॥ पुराणयोश्चजंपत्योः पादुकाभ्यां महौजसोः॥८॥ इति श्रीपरहंसप
रिव्राजकाचार्यनारायणेंद्रसरस्वत्याः अंतेवासिराश्चलेंद्रापरयोगपट्टहंसराजसरस्वतीप्रणि

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

ताकांडत्रयसिद्धांतशातरुद्रीकाचंद्रचंद्रिकासमाप्ता॥ ॥छ॥ ॥शाके१७५५चिजयना
माब्देशारदिभाद्रपदशुद्धत्रयोदश्यामिंदुवासरेतद्दिनेदीपसमयेदंपुस्तकंसमाप्ति
मगमत्॥ ॥छ॥ ॥छ॥ ॥इदंपुस्तकंदेवोपनामकंसखारामदेवसूनुना
नारायणेनलिखितंस्वार्थंपराथंचं॥ ॥छ॥ ॥छ॥ ॥छ॥ ॥छ॥॥

KKSU LIBRARY
RAMTEK
441 106
M-1609
Dist. Nagpur

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

[OrderDescription]
,CREATED=21.10.20 12:18
,TRANSFERRED=2020/10/21 at 12:20:17
,PAGES=14
,TYPE=STD
,NAME=S0004291
,Book Name=M-1609-SHATRUDRIY CHANDRIKA
,ORDER_TEXT=
,[PAGELIST]
,FILE1=00000001.TIF
,FILE2=00000002.TIF
,FILE3=00000003.TIF
,FILE4=00000004.TIF
,FILE5=00000005.TIF
,FILE6=00000006.TIF
,FILE7=00000007.TIF
,FILE8=00000008.TIF
,FILE9=00000009.TIF
,FILE10=00000010.TIF
,FILE11=00000011.TIF
,FILE12=00000012.TIF
,FILE13=00000013.TIF
,FILE14=00000014.TIF
,

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection